

tegnede det før, at beherske alt, regulere og styre alt. Dog maa jeg sige, at i saa Henseende har Handelsministeriet gjort en Undtagelse og vist en priselig Resignation.

Den ærede Handelsminister sagde, at Handelsministeriet skulde dog ikke tage Forretningsinitiativer, det var dog ikke Meningen med et Handelsministerium, at det skulde skabe Forretninger. Nej, visse- lig! Hvis den højtærede Handelsminister ikke saavel almindelig politisk som erhvervs- politisk var en saadan „Kick in die Welt“, vilde han vide, at man fra den Side, der har taget Kravet om et Handels- ministerium frem, til enhver Tid har gjort opmærksom paa, at det Krav kom ingen- lunde, fordi man ønskede at faa Ministre, der ved deres Initiativ skulde befrugte Handelslivet og Erhvervslivet. Selve den grundlæggende Tale i saa Henseende er Tietgens store Tale paa Københavns Børs i Slutningen af 70'erne, og der staar tyde- ligt at læse netop dette, at det venter man sig ikke af et Handelsministerium, Vor- herre bevares, siger Tietgen rigtigt, hvis Ministre overhovedet vil indlade sig paa det, som nu alle de øvrige Ministre, und- tagen Handelsministeren, hver Dag indlæ- der sig paa, nemlig at blande sig i det private Handelsliv og søge at regulere det! Nej, Handelsministeriet skulde være en Medhjælp, og i hvilken Henseende? Ja, Meningen er egentlig, at Handelsministe- riet overfor de øvrige Ministerier skulde virke som Regulator, det skulde, være Sur- dejgen i det samlede Ministerium, skulde gennemsyre de øvrige Ministerier med for- retningsmæssige Synsmaader, saa at de, foruden de Synsmaader, som hvert Mini- sterium i Kraft af sin Ressort naturligt maatte anvende, tillige anlagde en forret- ningsmæssig Opfattelse. Men her er altsaa sket lige det modsatte, Handelsministeriet er blevet gennemtrængt af den socialpoli- tiske Synsmaade og har ladet sin Opgave falde. Det er psykologisk forstaaeligt, fordi „som Herren er, saa følger hans Svende“.

Naar den højtærede Handelsminister har stillet sig paa det Punkt, som han har, er det altsaa for saa vidt forstaaeligt, men det lader sig ikke uden videre for- svare og aldeles ikke forsvare med en Hen- visning til, at Handelsministeriet ikke skal

skabe Forretninger, dette hører ikke hjemme her. Det havde dog været naturligt, om de store Indgreb i Landets Handel, som en lang Kæde af Udførselsforbud i første Række betyder, og al den Regulering af samme Handlevirksomhed i anden Række, som de Mængder, Hundreder, Tusinder, kan man vist sige, af Dispensationer fra de samme Udførselsforbud betyder, var blevet ledet ikke netop ud fra ministerielle Opfattelser, men ud fra Handelssynsmaader, eller at man i alt Fald i væsentlig Grad havde taget Handelssynsmaader med i Be- tragtning, og at Handelsministeriet havde ment, at dette var dets naturlige Opgave. Hvad siger nu den ærede Handelsmi- nister herom? Jo, han siger, at de Af- gørelser, som Indenrigsministeriet har truffet baade i Retning af at udstede Ud- førselsforbud og at dispensere derfra, vilde ikke være blevet bedre eller anderledes, om Handelsministeriet havde truffet dem. Ja, det er, hvad jeg kalder en Beken- delse, thi der er kun to Muligheder: enten er disse Afgørelser slette, og saa vilde altsaa Handelsministeriet ogsaa have truffet slette Afgørelser, eller de er gode, og saa behøver man ikke Handelsministeriet til at træffe dem, saa kan man lige saa godt lade et hvilket som helst Ministerium træffe dem, med andre Ord er Handelsministeriet in- derlig overflødig. I selve de Ord, at Af- gørelsen af disse Sager ikke vilde være blevet bedre eller anderledes, ligger Han- delsministerens aabne Erkendelse af Over- flødigheden af selve det Ministerium, som har den Ære at have Handelsministeren til Chef.

Den højtærede Minister beklagede sig over, at det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) med Flid har und- gaaet Handelsministeriet. Jeg tænker mig, det er gaaet det ærede Medlem for Kø- enhavns 6te Valgkreds, som det er gaaet mange af os andre, at vi ikke vidste, hvad vi egentlig skulde i Handelsministeriet, thi alt, hvad der vedrørte Handel, var enten lagt ind under Justitsministeriet eller Land- brugsministeriet eller Indenrigsministeriet. Det eneste Sted, man overhovedet ikke beskæftigede sig med Handel i dette Land, var Handelsministeriet. Men saa tilføjede den højtærede Handelsminister, hvad der trøstede mig særdeles meget: Naar det